

ZDROJE A PÔVOD INFORMÁCIÍ, ICH POUŽITIE V SPRAVODAJSTVE – I

SVETLANA HLAVČÁKOVÁ

Počítačová databáza sa pre novinára stala rovnako neodmysliteľnou súčasťou jeho práce ako zápisník.

Tlačové agentúry determinujú spravodajstvo vo všetkých krajinách. Rozhodujú nielen o tom, čo vstúpi do medzinárodného informačného toku a o čom bude verejná informovaná, ale aj o spôsobe prezentácie udalostí vo svete. Masmédiá si tak vyberajú z ohraničenej ponuky správ, ktorá nereprezentuje skutočné dianie vo svete, ale realitu prezentovanú tlačovými agentúrami. Hlavným a najdôležitejším zdrojom zahraničného spravodajstva sú predovšetkým svetové tlačové agentúry (americká Associated Press, britská Reuters a francúzska Agence France-Presse).

Pretože tlačové agentúry patria k jedným z najvýznamnejších informačných prameňov (nielen) médií, pôvod a zdroje ich informácií sú veľmi dôležité. Často od autoritatívnosti alebo atraktívnosti pôvodcu informácie závisí jej hodnota i hodnotnosť a práve na základe zdroja sa môže denník, rozhlasová alebo televízna stanica rozhodnúť, či správu zverejní a či sa bude téme venovať hlbšie a obširnejšie.

Tlačové agentúry disponujú širokým zázemím informačných zdrojov. Okrem interných zdrojov – **agentúrnych novinárov**, ktorí pri získavaní údajov a faktov vychádzajú z vlastného pozorovania udalosti, čo predpokladá ich osobnú prítomnosť, sú odkázané aj na **priamych účastníkov** (politikov, predstaviteľov štátnych úradov a inštitúcií, ekonómov, osobností z hospodárskeho života, vedy, kultúry a športu), ale aj na hovorcov či radových občanov – očitých svedkov udalostí. Najčastejším spôsobom získavania informácií z týchto zdrojov sú rozhovory (pravidelné – tlačové konferencie, brífingy, ako aj príležitostné). Ide tu pritom o priamu komunikáciu (jednosmernú – vyhlásenie na tlačovej konferencii, ako i dvojsmernú). Informácie možno čerpať aj z **aktuálnych a archivovaných písomných dokumentov, zvukových a audiovizuálnych záznamov** (sprostredkovane).

Za zdroj možno považovať „všetky subjekty, ktoré sú kompetentné oznámiť relevantné informácie alebo tie z nich možno štúdiom či sledovaním získať“.¹ Medzi agentúrne zdroje patria:

- vlastní novinári – spravodajcovia (domáci, zahraniční), redaktori a fotoreportéri,
- externí spolupracovníci (korešpondenti, dopisovatelia, stringri),
- iné tlačové agentúry (domáce aj zahraničné),
- otvorené zdroje – domáce aj zahraničné médiá (tlač, rozhlas, televízia),
- ale aj nové médium internet,
- oficiálne zdroje (štátne úrady, inštitúcie, politické strany),
- oficiálne písomné dokumenty (vyhlásenia, rezolúcie),
- tlačové konferencie, brífingy, pressfoyer,
- hovorcovia, tlačové oddelenia, odbory, oddelenia pre styk s verejnosťou,

¹OSVALDOVÁ, B. – HALADA, J. a kol.: Encyklopedie praktické žurnalistiky. Praha, Libri 1999, s. 211.

- aktuálne písomné dokumenty (vrátane informačných bulletinov), zvukové a audiovizuálne záznamy,
- počítačové databanky, databázy,
- archívy, knižnice, dokumentačné (rešeršné) služby, vlastné (výstrižkové) archívy a databázy,
- archivované textové a obrazové dokumenty, zvukové a audiovizuálne záznamy,
- slovníky, encyklopédie, adresáre, kartotéky,
- prieskumy verejnej mienky, výsledky analýz, ankiet,
- analytici, kompetentní a autoritatívni odborníci,
- očití svedkovia, sieť informátorov,
- informácie doručované poštou, faxom, e-mailom,
- telefonické informácie,
- anonymné zdroje,
- fámy, povesti (nejde o „nepotvrdené fámy“, pretože „fáma“ je už podľa definície nepotvrdená).

Tlačové agentúry sú vďaka princípom a zásadám, ktorými sa riadia v procese získavania, výberu, zaradovania a obsahovo-formálneho stvárňovania informácií považované za dôveryhodné zdroje. Sú im známe spôsoby manipulácie faktov (ich výber, postupnosť zaradenia, veľkosť priestoru, proporcionalita, vysvetlenie či zahmlievanie súvislostí, pozadia, dôsledkov a iné). Preto od svojich novinárov vyžadujú dodržiavanie pravidiel, ktorých cieľom je objektívna informovanosť abonentov, a v konečnom dôsledku recipienta.

K základným povinnostiam spravodajcu patrí doplniť každú informáciu odkazom na zdroj. Znamená to, že konkrétny autor – pôvodca by mal byť uvedený nielen pri odcitovaných či parafrázovaných výrokoch, ale aj pri všetkých stanoviskách, významných informáciách, ktoré sú v centre verejného záujmu, či faktoch a údajoch, ktoré sú nové alebo o nich agentúra informuje po prvýkrát. Abonent/recipient si nesmie položiť otázku, odkiaľ agentúra informáciu získala a nemal by ani pátrať po jej pôvode.

Dôvody dôsledného uvádzania zdrojov (tzv. sourcing, „zdrojovanie“) sú dva; po prvé, abonent má právo poznať informátora, aby mohol zaujať vlastné stanovisko k jeho dôveryhodnosti a kompetentnosti, a po druhé, agentúra tým chráni svoju reputáciu pred možným popretím či spochybnením správy, čo sa stáva najmä v prípade sporných a protichodných vyjadrení.

Podľa agentúry AFP identifikácia zdroja:

- indikuje klientovi stupeň spoľahlivosti informácie,
- umožňuje mu overiť si alebo doplniť informáciu priamo zo zdroja,
- explicitne podčiarkuje zodpovednosť (agentúry) za zverejnenú informáciu,
- dostatočne vysvetľuje a ospravedlňuje v prípade, keď sa ukáže, že informácia bola chybná alebo nepravdivá,
- núti, najmä menované zdroje, uvedomiť si vlastnú zodpovednosť za poskytnuté informácie.²

Dôsledné uvádzanie zdrojov však neodsúva do úzadia požiadavky kladené na spravodajstvo, ktoré by malo byť v prvom rade pravdivé, presné a objektívne (nezaujaté, nestranné, neskreslené a podľa možnosti vyvážené), vierohodné a zaručené (tzn. overené a potvrdené), pričom pod verifikáciu informácií a faktov by sa mal podpísať buď oficiálny zdroj, alebo aspoň dva od seba nezávislé zdroje.

²AFP – Le manuel de l'agencier. Paris, AFP 1997, s. 21.

Klasifikácia zdrojov

Z hľadiska dôveryhodnosti a kvality spracovania informácie patria k najlepším informačným zdrojom agentúry **vlastní novinári** – spravodajcovia, redaktori, korešpondenti, fotoreportéri alebo televízni redaktori. Sú to profesionáli naučení pracovať s faktom, nie s názorom. Bezprostredne po nich nasledujú **menované (identifikovateľné) zdroje**. A to odhládnuv od toho, že niekedy práve nemenované zdroje môžu poskytnúť mimoriadne závažné informácie a menované zdroje bývajú často menej spoľahlivé. Tieto však poskytujú väčšie záruky pri potenciálnom spochybnení správy a sú z psychologického hľadiska hodnovernejšie. Je totiž ľahšie uveriť konkrétnemu menu ako abstraktnej formulácii. Novinár by mal vždy využiť príležitosť menovať zdroj a identifikovať ho čo najpresnejšie. Nestačí uviesť meno a priezvisko, k úplnej totožnosti patrí aj profesia, odbornosť, pozícia v zamestnaní, prípadne názov úradu alebo inštitúcie, ktorú zastupuje, v odôvodnených prípadoch vek, dosiahnuté hodnosti, ocenenia a podobne. Novinári by sa mali opierať predovšetkým o menované zdroje.

Najmenej hodnotné sú **nemenované zdroje**. Tu nesie zodpovednosť za opublikovanú informáciu len a len novinár či agentúra. Jestvuje množstvo dôvodov, pre ktoré zdroje nemožno vždy presne identifikovať, preto by mali byť aspoň určitým spôsobom špecifikované. Agentúra AFP rozlišuje **nemenované, ale kvalifikovateľné zdroje**, pri ktorých je najlepšie odvolať sa na prostredie, z ktorého pochádzajú. Takto agentúra odporúča uvádzať zdroje blízke prezidentovi, vláde alebo parlamentu, ale aj vedeniu politických strán, súdnictvu, či diplomatické a policajné zdroje. V týchto prípadoch ide o tzv. kompetentné zdroje.³

Nemenované a nekvalifikovateľné zdroje chcú z istých príčin zostať v úplnej anonymite, a tak sa vyhýbajú akejkolvek zmienke o svojej identite. Zvyčajne poskytujú chúlостivé informácie, a preto sú často cenné. Podmienkou zverejnenia informácie z takého zdroja je však jeho absolútna dôveryhodnosť. Napriek tomu úsilie agentúr smeruje k eliminácii nemenovaných a nekvalifikovateľných zdrojov, pretože otvárajú priestor dezinformáciám.

Reuters nemenované zdroje klasifikuje na:

1. *Autoritatívne zdroje* predstavujú skutočnú autoritu v pertraktovanej problematike. Majú prístup k informáciám a odbornú spôsobilosť rozumieť téme (minister obrany je autoritou v otázkach obrany štátu, nie však v ekonomike).
2. *Oficiálne zdroje* majú prístup k informáciám z titulu svojho úradu alebo funkcie. Ich kompetentnosť je však limitovaná na oblasť, v ktorej pôsobia.
3. *Poverené zdroje* majú prístup k potrebným informáciám na určitú tému. K takýmto zdrojom patria napríklad diplomati, príslušníci informačných služieb, účastníci konferencií, ktorí sa majú vyjadriť k odbornému problému.⁴

Uvádzanie zdrojov (sourcing/„zdrojovanie“)

Zdroj informácie patrí do každého spravodajského žánru v agentúrnej produkcii. Mal by dopĺňať každú novú a významnú informáciu. Nesmie chýbať pri žiadnom

³AFP – Le manuel de l'agencier: c. d., s. 22.

⁴Reuters Style Guide. London, Reuters 1995, s. S10.

názore, stanovisku či hodnotení. A rozhodne si bez neho nemožno predstaviť odcitovaný či parafrázovaný výrok.

Z dodržiavania tohto pravidla sú sčasti vyňaté bleskové správy, prípadne niektoré fleše. Zdroj mimoriadne závažnej informácie možno uviesť v doplňujúcej správe. Aj tu sa však odporúča identifikovať ho aspoň dvoma slovami, napríklad: *Kennedy umrel – Biely dom, Jelcin odstúpil – Kremel*.

Zdroj netreba uvádzať, keď ide o informácie už zverejnené, verejne dostupné či všeobecne známe. Ani nespochybniteľné fakty a údaje netreba dokladať. V prípade, že novinár bol osobne svedkom udalosti, neuvádza sám seba ako zdroj. Medzi priamym opisom kvalifikovaného pozorovateľa (agentúrneho spravodajcu) a sprostredkovaným podaním (z druhej ruky) by však mala viesť spoľahlivá hranica.

Identifikácia zdroja informácie patrí do úvodnej časti správy, tzn. do jedného z jej **prvých troch odsekov**. Mimoriadne dôležitý zdroj závažnej informácie možno uviesť už v titulku. Prednostné miesto (pred samotnou informáciou) patrí autorovi buď poburujúceho výroku, alebo nedokázaného obvinenia. Správa sa začína uvedením zdroja aj vtedy, keď ide o významnú alebo slávnu osobnosť. Už nie v úvodnej vete, ale rozhodne v prvom odseku (čele) treba menovať zdroj sporného, protirečivého vyhlásenia. Autora jednoznačného stanoviska stačí identifikovať iba raz. Naproti tomu, od kontroverzného tvrdenia je lepšie sa dištancovať opätovným menovaním jeho autora. Zdroj informácie by mal obsahovať aj samostatný backgroundový materiál, netreba sa spoliehať na jeho zverejnenie v kľúčovej správe.

Pravidlá uvádzania zdrojov

Autorom konkrétneho výroku či názoru môže byť len jeden človek. Je veľmi nepravdepodobné, aby sa dvaja ľudia vyjadrili úplne rovnako alebo aby zaujali identické stanovisko. Uvádzať preto treba **jeden konkrétny zdroj**, nie viaceré (*diplomat*, nie *diplomatické zdroje*, *vládny úradník*, nie *oficiálne kruhy*). Niektoré informácie však agentúry niekedy čerpajú z **viacerých zdrojov**. Vtedy menujú buď najautoritatívnejší z nich, alebo pôvodcu najdôležitejšej informácie. Viaceré rovnocenné zdroje netreba jednotlivo identifikovať (*obyvateľ utečeneckého tábora č. 1, č. 2, č. 3*), stačí ich uviesť pod zovšeobecňujúcim termínom, napríklad: *z rozhovorov s ruskými vojakmi v Čečensku, očití svedkovia automobilovej nehody ústavného činiteľa XY*.

Napriek tomu, že najhodnovernejší je menovaný zdroj, tlačové agentúry nezvyknú v správach menovite uvádzať svojich spravodajcov. V spravodajských servisoch ich špecifikujú len v prípade očitého svedectva **neočakávaných udalostí** (napríklad zemetrasenia, protestnej demonštrácie, leteckej katastrofy), a to ako: *spravodajcu agentúry Reuters, ktorý bol počas zemetrasenia v Istanbule* a podobne. Ak agentúra v mieste konania nemá vlastného korešpondenta, potrebuje iný zdroj (môže ním byť aj obyvateľ zrúteného domu).

Mená a priezviská autorov dopĺňajú v niektorých prípadoch značku agentúry na začiatku správy, čím spravodajské inštitúcie popularizujú nielen seba, ale aj svojich zamestnancov. Ide buď o prestížnych, známych alebo zahraničných spravodajcov, prípadne korešpondentov, alebo o špecifické agentúrne žánre – fičre, rozhovory, profily.

V správach o **všeobecne známych, vopred plánovaných** a oznámených udalostiach (štátny pohreb, zasadnutie parlamentu, štart rakety) netreba v úlohe zdroja uvá-

dzať prítomného agentúrneho spravodajcu. Iné je, keď v priebehu udalosti dôjde k nečakanému zvratu (napríklad v priebehu futbalového zápasu sa zrúti tribúna, počas štartu exploduje raketa, na slávnostnej večeri odpadne známa osobnosť). Vtedy sa treba oprieť o zdroj, ktorý novú informáciu poskytol, a tým môže byť agentúrny spravodajca, ale aj priamy televízny prenos.

Agentúram sa osvedčilo uvádzať **spôsob, akým informácie získali** (*uviedol vo vyhlásení; pre denník Sme na tlačovej konferencii povedal; prečítal na valnom zhromaždení*). Za nevhodný považujú pasívny tvar: *bolo oznámené, bolo povedané, bola vyjadrená viera, ako je všeobecne známe* a podobne. Netreba zabúdať, že za všetkým je človek.

A ako postupovať v prípade ďalších agentúrnych zdrojov? Tie niekedy možno, ale tiež treba nielen menovať, ale i nemenovať (zamlčať). Bezpochyby najväčšiu váhu má **menovaný** zdroj: *Fero Hora, hovorca Tatrabanky* pôsobí hodnovernejšie ako formulácia: *z bankových kruhov*. (Podrobnejšie v časti: Koho citovať). Naproti tomu sú situácie, keď pôvodca informácie chce zostať v anonymite, alebo jeho meno jednoducho nie je dôležité, a preto ho netreba menovať. Podstatný je úrad, inštitúcia, ktorú zastupuje a v mene ktorej poskytuje informácie.

Novinári tlačových agentúr zvyčajne rešpektujú pranie zdroja, ktorý si neželá, aby ho agentúra menovala. Konkrétny **nemenovaný, ale kvalifikovateľný zdroj** však čo najpresnejšie identifikujú (*zdroj blízky parlamentnému klubu SDL je presvedčivejší ako parlamentný zdroj*) a informáciu dôkladne overia a potvrdia u iného neutrálneho zdroja. Novinár by mal zároveň vysvetliť, prečo ho ponecháva v anonymite: *zdroj, ktorý si neželá byť menovaný, nie nemenovaný zdroj*. (Podrobnejšie v časti: Informácie „off the record“ a „on the record“.)

V prípade **nemenovaných a nekvalifikovateľných zdrojov** si treba počínať obozretnejšie. Podmienkou zverejnenia takýchto informácií je absolútna dôveryhodnosť autora (posudzovať ju možno kolektívne, v spolupráci s ústredím). I tu je bezpodmienečne nutná verifikácia u nezávislého zdroja. Optimálnym riešením je azda špecifikovať zdroj do najvyššej možnej miery a svoj zámer – neodhaliť ho – zdôvodniť alebo aspoň vysvetliť. V agentúrnych pokynoch sa **neodporúča** skrývať za vágne formulácie: *spoľahlivé zdroje, dobre informované zdroje, naše zdroje, dôveryhodné zdroje* a podobne. To, že ide o spoľahlivé, vierohodné alebo dobre informované zdroje je subjektívne tvrdenie, s ktorým nemusí každý abonent súhlasiť. Koniec-koncov, z iných zdrojov by novinári ani nemali čerpať informácie.

Niekedy je potrebné uviesť zdroj pod **pseudonymom**. Agentúry to robia najmä z bezpečnostných dôvodov. Aj tento krok by mal byť v texte správy vysvetlený: *Náš sprievodca Mohamed (pseudonym slúži na utajenie jeho identity) nás bezpečne dovedol do sídla povstalcov*.

Z nemenovaných zdrojov však spravidla možno prevziať len fakty, nie hodnotenia, názory či komentáre. Keď sa agentúry/novinári rozhodnú zverejniť útočný, obviňujúci alebo urážlivý výrok, nemusia jeho autora bezpodmienečne menovať. Rozhodne ho však špecifikujú a zdôvodnia zachovanie anonymity: *Ako na tlačovej konferencii povedal vládny úradník, ktorý si neželá byť menovaný, NATO neprávom obvinilo Miloševiča z genocídy menšín*. K publicite pristúpia len pod podmienkou, že všetko bolo povedané oficiálne, „na záznam“ (a fyzický záznam na magnetofóne alebo diktafóne skutočne existuje). V opačnom prípade ho odmietnu.

Agentúra by sa zásadne nemala prepožičiavať na zverejňovanie vyhlásení rozličných extrémistických skupín či únoscov. V prípade hroziacich nepokojov, únosu alebo pri inom druhu vydierania musí najprv znenie ultimáta či iných požiadaviek potvrdiť na kompetentnom úrade, spoločne s ním posúdiť dôsledky zverejnenia informácie tohto druhu a až potom správu vydať.⁵

Keď spravodajská inštitúcia informuje o spore dvoch alebo viacerých konkurentov či protivníkov, usiluje sa získať stanovisko všetkých zainteresovaných strán. To, že sa **druhá strana odmietne vyjadriť** alebo agentúre sa nepodarí získať jej názor, by mala v správe vysvetliť (*minister XY bol na zahraničnej ceste; predstaviteľ opozície XY sa odmietol vyjadriť; predseda tej a tej strany sa rozhodol nekomentovať udalosť; riaditeľ spoločnosti odmietol s nami na túto tému hovoriť*). Aby nedošlo k dezinterpretácii, presnú odpoveď autority treba pozorne odcitovať. V sporných otázkach novinár/agentúra nijakým spôsobom nepodsúva svoj názor a postoj (napr.: *rastie nádej, že..., vzrástli obavy o...*). Pri podobných vyjadreniach musí byť jasné, o čiu nádej, prípadne strach ide.

Ak sa zdroj alebo osoba, s ktorou informácia súvisí, odmietnu k určitému faktú alebo názoru vyjadriť, neznamená to, že ich popierajú. „**No comment**“ **nie je „dementi“**.

V situácii, keď autorita **informáciu poprie** a agentúra sa napriek tomu rozhodne zverejniť ju, mala by abonentov upozorniť na to, že ide o **nepotvrdenú správu** a pripojiť vyjadrenie kompetentnej osoby, u ktorej si údaje potvrdzovala, spolu s vysvetlením, akým spôsobom si ich overovala. Nepotvrdené správy však agentúry publikujú len v odôvodnených prípadoch – keď ide o závažnú informáciu, ktorá má potenciál výrazne ovplyvniť ekonomiku či inú oblasť spoločenského života, zmeniť priebeh určitej udalosti (napr. vyšetrovania) a podobne. Motív konania agentúry je natoľko signifikantný, že je žiaduce ho v texte správy uviesť. Profesionálna inštitúcia sa po zverejnení nepotvrdennej informácie usiluje čo najskôr získať a poskytnúť abonentom doplnkovú správu už s oficiálnym stanoviskom.

Rovnaký postup agentúry dodržiavajú aj v procese získavania informácií **poštou**, prostredníctvom **telefónu** alebo **faxu** či **e-mailom**. Prvým krokom je vždy verifikácia. Po potvrdení informácie nič nebráni jej zverejneniu.

Cenné sú často informácie z **anonymných zdrojov**. Vyžadujú si však osobitý prístup. Novinár musí najprv posúdiť, či ide o zrejmy výmysel, alebo či sa údaje zakladajú na pravde. V rozhodovaní o závažnej informácii (smrť významnej osobnosti, atentát na slávnu osobnosť) mu pomáha ústredie (desk), vydávajúci smenár alebo dokumentačná redakcia. Komunikovať s ústredím však treba veľmi opatrne, aby sa ešte nepotvrdená informácia nedostala do okruhu prístupného abonentom, ktorí by ju mohli okamžite zverejniť. Najschodnejšou cestou je vypátrať pôvodcu informácie. Ak sa to nepodarí, ďalší postup je štandardný – potvrdiť údaje aspoň u dvoch kompetentných, od seba nezávislých zdrojov a abonentom opísať spôsob získania i overovania informácie, čo doplní zdôvodnenie, prečo ju publikuje. Redakcie médií a následne recipienti majú nárok vedieť, že agentúra urobila všetko pre to, aby informáciu buď potvrdila, alebo vyvrátila.

Rovnako obozretne treba pristupovať k **fámam a klebetám**, ktoré tiež patria medzi informačné zdroje. Agentúry dobre poznajú prvoaprílové žarty o narodení päťnohej kravy alebo tehotenstve ženy, ktoré trvalo 18 mesiacov. Fáma, falošná, nepravdi-

⁵Reuters Style Guide: c. d., s. R12, S12.

vá správa je vlastne čiastočne alebo úplne nepresná informácia, ktorú oficiálne zdroje buď nepotvrdili, alebo dokonca popreli. V tejto súvislosti ide o neoficiálnu informáciu, ktorej zverejnenie spôsobila nehodnovnosť alebo zámer zdroja, ale niekedy aj nedbalosť, nekompetentnosť alebo časová tieseň novinára.

Médiá ako zdroje

Kľúčovým zdrojom najmä špecializovaných informácií (ekonomických, športových, zahraničných) sú **tlačové agentúry**, a to domáce i zahraničné. V prípade partnerských zmluvných vzťahov agentúra správu prevezme, preloží a ďalej rozširuje buď pod svojou, alebo zdvojenou značkou: *TASR/AP*. Inak menuje jej pôvodcu – cudziu agentúru (nie novinára). Medzi dôležité agentúrne zdroje informácií patria **médiá**. Agentúry čerpajú podklady pre svoje správy z priamych prenosov televíznych (zriedkavo rozhlasových) staníc vysielaných v reálnom čase. Takto možno spravodajsky kryť verejne alebo mediálne prístupné podujatia – tlačové konferencie, športové zápasy, kultúrne akcie, zasadnutia parlamentu. Agentúry pritom neviaže povinnosť uvádzať médiu ako zdroj. Podmienkou však je, že šlo o priamy prenos, ktorý bol odvysielaný od začiatku do konca, nie záznam alebo odvysielanie len časti udalosti (možná manipulácia). Technika spravodajského krytia na základe priameho televízneho prenosu je často operatívnejšia ako použitie mobilného telefónu.

Okrem priamych prenosov si z médií vyberajú exkluzívne informácie (získalo ich len jedno médium), ktoré dovtedy neboli publikované. Tu by mali záväzne menovať konkrétne noviny či vysielaciu stanicu.

A napokon svojim klientom a abonentom prinášajú aj monitoring domácich a zahraničných médií – prehľad ich najdôležitejších správ a iných novinárskych prejavov. Plnia tým funkciu akéhosi sprievodcu informáciami. Preberajú tak zodpovednosť za rozširované správy (tu je dôležitá spoľahlivosť prevzatých informácií), ako aj záväzok postupovať čo najoperatívnejšie, pretože každá informácia zverejnená niektorým médium v spoločnosti rýchlo cirkuluje.

Monitorovanie médií je náročná činnosť: okrem výberu a stručnej, lež výstižnej charakteristiky tu ide aj o verifikáciu informácií, ich prípadné doplnenie ďalšími faktami a údajmi, niekedy samostatným backgroundom. Celý proces môže vyvrcholiť tvorbou autorskej správy pod značkou agentúry, ktorá by však v čele mala spomenúť prvotný zdroj – médium.

(Druhú časť uverejníme v nasledujúcom čísle 3/2000.)

Adresa autorky: PhDr. Svetlana Hlavčáková, CSc., Katedra žurnalistiky FiF UK, Štúrova 9, 811 02 Bratislava
T: 07/5296 4192, F: 07/5292 6530, e-mail: kzur@fphil.uniba.sk